

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)

НЗ4

Друкується відповідно до Наказу по університету № 180-Н від 10 вересня 2024 року.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Каченко, канд. техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в.о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у ХХІ сторіччі: збірник матеріалів
НЗ4 Х Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 1127 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-478-9

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у ХХІ сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа», «Економіка», «Комп'ютерні науки», «Маркетинг», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і оподаткування», «Освітні, педагогічні науки», «Особистий розвиток і лідерство», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Підприємництво та торгівля», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Туризм і рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи»

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-478-9

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

5. Ткач О., Співак І., Бондаренко О., Погарська О. Вплив українських мігрантів на економіки країн-реципієнтів 31.12.2022 [Електронний ресурс]. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Migration_impact_2022-12-15.pdf.

ОЦІНКА ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ЄС

*А. Р. Місан, спеціальність Міжнародні економічні відносини,
група МЕВ м-21*

*Л. С. Франко, канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародної
економіки та міжнародних економічних відносин
Полтавський університет економіки й торгівлі*

У 2023 році Європейський Союз зберігав статус одного з ключових торговельних партнерів України. Частка торгівлі товарами з країнами ЄС становила 56,0 % від загального обсягу зовнішньої торгівлі України. У свою чергу, Україна займає 17-е місце серед найважливіших торговельних партнерів ЄС і входить до трійки лідерів із постачання аграрної продукції на європейський ринок [3].

Повномасштабне вторгнення росії на територію України у 2022 році негативно вплинуло на зовнішню торгівлю країни, що було спричинено рядом проблем у логістичній сфері, блокадою морських портів, окупацією українських територій тощо. Така негативна тенденція зберігалася і у 2023 році, про що свідчить від'ємне сальдо двосторонньої торгівлі між Україною та ЄС – 16,2 млрд євро (рис. 1). При цьому, обсяг торгівлі товарами між Україною та ЄС протягом 2023 року склав 61,9 млрд євро, що на 1,1 % більше ніж у 2022 році. Обсяг експорту товарів до країн ЄС у 2023 році зменшився на 18,0 % і склав 22,8 млрд євро, а імпорт товарів при цьому зріс на 29,9 % і становив 39,1 млрд євро [2].

Щодо географічної структури експорту товарів з України до ЄС у 2023 році, то 84,2 % загального обсягу належали сукупно Польщі, Румунії, Німеччині, Нідерландам, Іспанії, Італії, Угорщині, Чехії, Болгарії, Словаччині.

Товарна структура експорту України до країн ЄС залишалася досить сталою протягом останніх років, незважаючи на не-

сприятливі економічні обставини: зростає частка сільськогосподарської сировини, залізних руд і концентратів, відходів харчової промисловості, соняшникової олії. Поодинокі успіхи з нарощення складнішого експорту – початок поставок водонагрівальних пристроїв для приготування кави або чаю, вбудовування до європейських ланцюгів доданої вартості у виробництві автомобілів через експорт електричних проводів для транспортних засобів – не змінили загального сировинного характеру поставок продукції до ЄС [4].

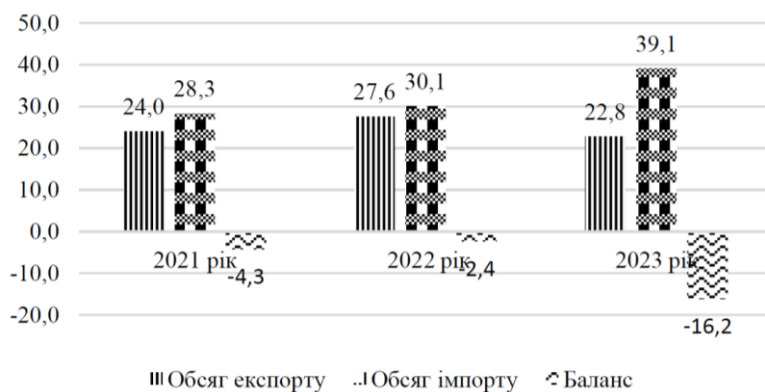

Рисунок 1 – Обсяг торгівлі товарами між Україною та ЄС протягом 2021–2023 рр., млрд євро [2]

У 2023 році Україна імпортувала із країн ЄС на 38,2 % у порівнянні з 2021 роком, хоча відповідно прогнозів НБУ, ця цифра мала би бути більшою, адже втрати імпорту лише за листопад 2023 року становили 500 млн дол. США [2].

Польща, Румунія, Німеччина, Нідерланди, Італія, Угорщина, Чехія, Болгарія, Словаччина, Литва, Греція, Франція були основними імпортерами товарів в Україну у 22 році із сукупною питомою вагою у 86,1 % загального обсягу імпорту із ЄС (рис. 2).

Товарна структура імпорту товарів в Україну із країн ЄС залишалася досить сталою протягом 2023–2021 років, незважаючи на проблеми та протиріччя в торговельно-економічних відносинах України з ЄС.

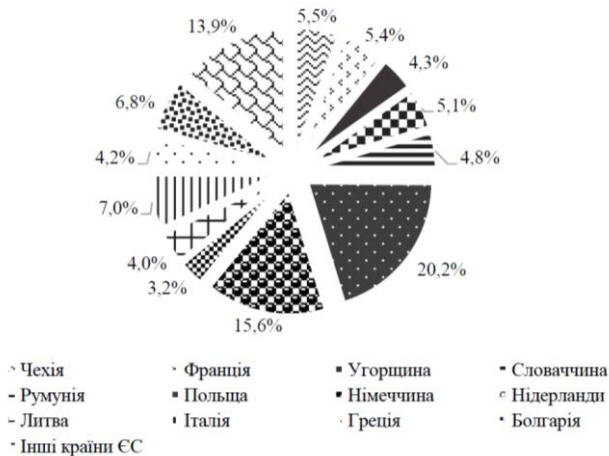

Рисунок 2 – Географічна структура імпорту товарів в Україну із країн ЄС у 2023 році, у % [1]

Таким чином, можна зробити висновки, що між Україною та країнами ЄС налагоджені сталі зовнішньоторговельні зв'язки, про що свідчать обсяги експорту товарів з України до країн ЄС до 2022 року. Військовий конфлікт на території України 2022 року спричинив стрімке скорочення експортних поставок до країн ЄС вже у 2023 році та стрімке зростання імпортних поставок до України порівняно з минулими періодами, що свідчить про активне функціонування Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, що має вплив на економічну ситуацію в країні.

Список використаних інформаційних джерел

1. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами з країнами ЄС. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 03.11.2024).
2. Зовнішньоторговельні відносини з країнами ЄС. Національний банк України [Електронний ресурс]. URL: https://bank.gov.ua/files/ES/EU_q.pdf (дата звернення: 03.11.2024).
3. Показники торговельно-економічного співробітництва Україна-ЄС. Представництво України при Європейському Союзі [Електронний ресурс]. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelnno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/pokazniki-torgovelnno-ekonomichno-spivrobitnictva-ukrayina-yes> (дата звернення: 03.11.2024).

4. Стратегічні орієнтири поглиблення торговельно-економічних відносин України з країнами Європейського союзу в умовах угоди про асоціацію [Електронний ресурс]. URL: https://fru.ua/images/doc/analytics/2021/NDR_Ukr-EU.pdf (дата звернення: 03.11.2024).
5. Шнирков О., Філіпенко А., Поліщук Л. Зовнішньоторговельні відносини України в умовах російсько-української війни [Електронний ресурс]. URL: http://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/102_2024.pdfbank.gov.ua/files/ES/EU_q.pdf (дата звернення: 03.11.2024).

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «ДОМІНІК КО»)

В. В. Моршна, *магістр спеціальності Міжнародні економічні відносини», група МЕВ м 21*

В. Ю. Стрілець, *д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин*

Полтавський університет економіки і торгівлі

В умовах воєнного стану в Україні підприємства стикаються зі значними викликами, пов'язаними зі зниженням платоспроможності населення, руйнуванням логістичних ланцюгів, обмеженням доступу до сировини та скороченням експортних можливостей. Водночас такі умови стимулюють бізнес адаптуватися до нових реалій, розробляючи стратегії, які дозволяють не лише зберегти позиції на ринку, а й зміцнити конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.

Питання формування конкурентної стратегії набуває особливого значення, про що свідчить активність науковців та економістів у його дослідженні. Так, Чубук Л., Нестеренко О. визначають стратегічні аспекти релокації підприємств в умовах конкурентних та воєнних викликів [4]; Педченко Н. С. та ін. акцентують на важливості державної підтримки у побудові конкурентної стратегії відновлення підприємництва України у післявоєнний період [3]. Оводов Д. А., Бондаренко В. М. зазначають, що для українських підприємств постає необхідність не лише адаптуватися до динамічних змін у бізнес-середовищі країни, але й ініціювати розробку стратегій розвитку з огляду на довготермінову перспективу [2].

Побудова ефективної конкурентної стратегії в умовах війни є важливим завданням для вітчизняних виробників, зокрема

Цимбалюк А. С.

Управління ресурсами як етап розбудови внутрішньої системи забезпечення якості надання освітніх послуг 488

Чабаненко О. С.

Інтеграція принципів Well-being менеджменту в систему управління людським капіталом як фактор підвищення продуктивності праці 490

Шимановська В. Л., Луценко Р. В.

Управління талантами як напрям розвитку креативного потенціалу підприємства 493

Шмиголь Д. О., Гусаковська Т. О.

Теоретичні аспекти управління конкурентоспроможністю на ринку медичних послуг 496

Штефан В. Г.

Актуальні питання планування діяльності суб'єктів господарювання в рамках розробки стратегій розвитку територіальних громад 499

Ярошенко В. О., Тернова І. А.

Вплив управління соціально-психологічним кліматом на ефективність трудового колективу 501

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Бабаян К. А., Єжелей Ю. О.

Економіка в цифрову еру: перспективи та трансформації в Україні 505

Бабаян К. А., Франко Л. С.

Роль невербальних комунікацій у сучасному світі 508

Бакум А. А., Стрілець В. Ю.

Масштаби та основні напрямки діяльності ТНК (на прикладі компанії «McDonald's Corporation») 510

Bender Kateryna, Sarolta Bernat,

Orosz Krisztina, Flehantova Anna

Economic globalisation as a driving force for the development of companies in the global market 513

Берегова А. В.

Конкурентоспроможність аграрної продукції:
основні риси та особливості515

Боденчук Я. О., Іжевський П. Г.

Розвиток форм міжнародного
бізнесу в умовах глобалізації518

Браженко А. В., Флегантова А. Л.

Економічна циклічність та коливання
показників на глобальному ринку520

Вітова Б. О.

Дипломатія між Україною і США в
контексті військової допомоги та ППІ.....523

Вітова Б. О., Стратійчук В. М.

Правила походження товару та їх роль у формуванні
експортної стратегії для українських виробників526

Вішнякова О.

Деякі підходи у просуванні послуг через Інтернет529

Галкіна В. О., Яцюк І. М.

Світове господарство та особливості його розвитку532

Гончаренко Д. Р., Зайцева А. С.

Застій німецької економіки як однієї з
провідних у Європі у 2024 році.....534

Завальнюк Т. М., Яцюк І. М.

Міжнародна торгівля як провідна форма
міжнародних економічних відносин.....537

Засць Д. С.

Вплив трудової міграції на світовий ринок праці539

Zaika A. V., Flehantova Anna

Analysis of the economic cyclicity
of the United States of America542

Івахно У. В., Флегантова А. Л. Використання онкольних кредитів та маржинальних рахунків.....	544
Івахно У. В., Франко Л. С. Гендерний аспект у міжкультурній комунікації.....	547
Kalya A., Kairkenova M. T., Franko L. Crowdfunding as a tool for supporting entrepreneurship: analysis of successful practices in Ukraine and international experiences	549
Ковальчук К. М., Флегантова А. Л. Вплив економічних і технологічних факторів на конкурентоспроможність автомобільних компаній.....	552
Козлов І. В., Франко Л. С. Особливості використання гумору у мультикультурному середовищі	556
Луцкова А. І., Яцюк І. М. Проблеми міжнародної міграції робочої сили.....	558
Місан А. Р., Франко Л. С. Оцінка зовнішньоторговельних відносин України з країнами ЄС.....	561
Моршина В. В., Стрілець В. Ю. Формування конкурентної стратегії вітчизняних підприємств в умовах війни (за матеріалами ТОВ «Домінік Ко»)	564
Погорєлова К., Франко Л. С. Проблеми міжкультурної комунікації і адаптації українців у Європі.....	567
Sychuk D. L., Flehantova A. Analysis of the economic cyclicity of Greece, Singapore and south Korea.....	569
Сокіл А. А., Гета Ю. В. Інтернет-речей: нові горизонти для оптимізації бізнес-процесів підприємств	572

Станіславчук В. О., Яцюк І. М. Міжнародна міграція робочої сили.....	575
Хоменко А. В., Франко Л. С. Мовний бар'єр, як чинник, що ускладнює міжкультурну адаптацію	577
Штифурко І. Г. Міжнародна міграція робочої сили.....	580
Ярощук В. О., Пухальський В. В. Застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в державному секторі України	582

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Бабіч В. Є., Остапенко Р. М. Облік та оподаткування неприбуткових організацій	586
Волошенко Є. В., Федорченко О. Є. Особливості оподаткування інших необоротних матеріальних активів	589
Домбріч К. М., Чабанюк О. М. Характеристика балансу та звіту про фінансові результати ТОВ «Квазар»	592
Заєць Д. С. Фінансова звітність: основи, методологія та вимоги	594
Коломієць А. В., Федорченко О. Є. Актуальні проблеми визначення податку на прибуток підприємства.....	596
Кулага Р. О. Оподаткування доходів підприємств, що перебувають на 3-й групі спрощеної системи оподаткування в контексті змін 2024	599
Лобанова П. М., Федорченко О. Є. Особливості формування податкового кредиту з ПДВ під час придбання виробничих запасів.....	601